

Osnovna šola
s prilagojenim izobraževalnim
programom z nižjim izobrazbenim
standardom

UČNI NAČRT
ZA PRILAGOJENI IZOBRAŽEVALNI PROGRAM
Z NIŽJIM IZOBRAZBENIM STANDARDOM

maj 2003

Glasba

1. razred: 70 ur
2. razred: 70 ur
3. razred: 70 ur
4. razred: 70 ur
5. razred: 35 ur
6. razred: 35 ur
7. razred: 35 ur
8. razred: 35 ur
9. razred: 35 ur

Pripravila **Predmetna kurikularna komisija za glasbo:**

dr. Breda Oblak, Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo, predsednica

mag. Milka Ajtnik, Zavod RS za šolstvo, strokovna tajnica

mag. Ivan Vrbančič, Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta

dr. Mirko Slosar, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta

Lidija Černuta Nowak, Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana, Ljubljana

Sonja Čibej, OŠ Grm, Novo mesto

Branka Potočnik, OŠ Simona Jenka, Kranj

Prilagoditve za prilagojen izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom:

dr. Branka Rotar Pance, Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo, predsednica

mag. Milka Ajtnik, Zavod RS za šolstvo

Metka Šmon, OŠ Slovenska Bistrica

Mira Skok, OŠ Gornja Radgona

Metka Osterc Vrbančič, OŠ Ludvika Pliberška, Maribor

Janko Potrata, Zavod RS za šolstvo, jezikovni pregled

KAZALO

- **1 Opredelitev predmeta**
- **2 Splošni cilji predmeta**
- **3 Operativni cilji predmeta**
  - **3.1 Prvo triletje**
    - 3.1.1 Prvi razred
    - 3.1.2 Drugi razred
    - 3.1.3 Tretji razred
  - **3.2 Drugo triletje**
    - 3.2.1 Četrty razred
    - 3.2.2 Peti razred
    - 3.2.3 Šesti razred
  - **3.3 Tretje triletje**
    - 3.3.1 Sedmi razred
    - 3.3.2 Osmi razred
    - 3.3.3 Deveti razred
- **4 Specialnodidaktična priporočila**
- **5 Katalog znanja**
  - **5.1 Temeljni standardi znanja po razredih**
    - 5.1.1 Prvi razred
    - 5.1.2 Drugi razred
    - 5.1.3 Tretji razred
    - 5.1.4 Četrty razred
    - 5.1.5 Peti razred
    - 5.1.6 Šesti razred
    - 5.1.7 Sedmi razred
    - 5.1.8 Osmi razred
    - 5.1.9 Deveti razred
  - **5.2 Temeljni in minimalni standardi znanja ob zaključku triletja**
    - 5.1.1 Prvo triletje
    - 5.1.2 Drugo triletje
    - 5.1.3 Tretje triletje

1 OPREDELITEV PREDMETA

GLASBA je človekova kulturna potreba v vseh časih. Izraža njegovo neusahljivo željo po oblikovanem zvočnem okolju, zvočni komunikaciji in ustvarjalnosti. S svojo univerzalno zvočno govorico je široko odprta zakladnica obče človeške kulture. Njene so vrednote so nenadomestljiv dokaz kulturne samobitnosti.

Glasba potrebuje vzore in učenje, ki omogoča stik z njenimi vrednotami. Sodobna glasbena vzgoja se napaja pri glasbeni umetnosti in glasbeno pedagoški znanosti.

Glasba usmerja in razvija posameznikove glasbene sposobnosti, spretnosti in znanja ter muzikalnost. Učence razveseljuje, vedri in bogati njihovo estetsko razsežnost.

Glasbena vzgoja v okviru prilagojenega programa ponuja učencu poleg temeljne izkušnje še:

- ✚ aktivno poslušanje glasbe v okviru medijskih programov in glasbenih prireditev,
- ✚ sodelovanje v pevskem zboru in drugih glasbenih dejavnostih.

Glasbeni pouk vnaša v šolsko delo s svojo odprtostjo in zvočnim jezikom spremenjeno in sproščeno komunikacijo.

2 SPLOŠNI CILJI PREDMETA

Splošni cilji glasbe so:

- + vzbujať veselje in pozitivna čustva do glasbe,*
- + vzbujať zanimanje za različne oblike glasbenega udejstvovanja,*
- + oblikovati pozitiven odnos do slovenske in svetovne glasbene kulture,*
- + razvijati odgovornost in smisel za sodelovanje pri skupnem muziciranju,*
- + razvijati glasbene sposobnosti in izvajalske spretnosti,*
- + peti in igrati ter poustvarjati glasbene vsebine,*
- + aktivno poslušati glasbo, jo doživeti in prepoznati njene značilnosti,*
- + navajati na izbiro glasbe glede na različne življenjske okoliščine,*
- + ustvarjati glasbo, sproščati lastne zvočne zamisli in domišljijo ter preizkušati procese glasbenega oblikovanja,*
- + izražati glasbena doživetja in predstave gibalno-rajalno, plesno, likovno in besedno,*
- + vzgajati za zdravo zvočno življenje,*
- + spoznavati povezavo glasbe z materinščino, tujimi jeziki in drugimi umetnostmi,*
- + odkrivati zakladnico glasbene literature, njene ustvarjalce in poustvarjalce,*
- + razumeti in uporabljati glasbeni besednjak,*
- + poznati temeljne značilnosti glasbenih zapisov in temeljno orientacijo v njih,*
- + poznati aktualne informacije o glasbenih dogodkih.*

3 OPERATIVNI CILJI PREDMETA

3.1 PRVO TRILETJE

OD IGRE IN GLASBENIH DOŽIVETIJ H GLASBENIM IZKUŠNJAM

3.1.1 Prvi razred

GLASBENE DEJAVNOSTI			PREDLAGANE VSEBINE	
Izvajanje	Ustvarjanje	Poslušanje	Tematskoinformativne	Glasbenoumetniške
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pripevajo in pojejo krajše ljudske in umetne pesmi v ustreznem glasovnem obsegu ✓ ritmično izrekajo kratka otroška besedila; izštevanka, uganke ✓ spremljajo petje z otroškimi glasbili ✓ gibajo se, rajajo ob petju ali ritmični izreki ✓ navajajo se na pravilno izreko 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ustvarjajo lastne glasbene vsebine ✓ doživljajsko in estetsko poustvarjajo nove pesmi in ritmična besedila ✓ z glasbili zvočno izražajo doživetja in predstave iz okolja ✓ oblikujejo spremljave z otroškimi glasbili za petje in izreko 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zavedajo se zvokov okrog sebe ✓ poslušajo in razlikujejo zvoke iz narave ✓ poslušajo izbrane glasbene primere ✓ ob poslušanju ustvarjalno izražajo svoja doživetja 	<p>RADI POJEMO</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pojemo v šoli in doma ✓ Pesmi naših babic ✓ Znamo zapeti in povedati pesmi ✓ Zapojmo in zarajajmo ✓ Pripravimo pevski nastop <p>RADI IGRAMO</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ploskamo, trkamo, topotamo ✓ Igramo na zvočila, ki so okoli nas ✓ Igramo na zvočila, ki jih sami naredimo ✓ Igramo na Orffova glasbila ✓ Spremljamo pesmice, ki jih pojemo ali izrekamo ✓ Pripravimo koncert <p>RADI POSLUŠAMO</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kaj pripoveduje glasba ✓ Glasba za različna razpoloženja 	<p>Ljudske pesmi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prvo leto služim 2. Čuk se je oženil 3. Igramo se 4. Na planincih 5. Ko si srečen 6. Abraham 'ma sedem sinov <p>Bitenc: Prvič v šolo, Veverica Pahor: Polžek orje Jež: Zajček Voglar: Kostanjček zaspanček Denac: Jesenski raj Habe: Sneženi mož Slosar: Šala, Mačka Kuhar: Jaz imam pa goslice Besedila za ritmično izreko</p> <p><i>Glasbeni primeri za poslušanje:</i></p> <p><i>Schubert: Uspavanka</i></p>

			<ul style="list-style-type: none"> ✓ Glasbene pravljice in igre ✓ Ob glasbi praznujemo <p>GLASBENE IZMIŠLJARIJE</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Izmišljamo si glasbo za pesmi ✓ Izmišljamo si glasbo za naša zvočila in glasbila ✓ Izmišljamo si zvočne uganke in zgodbe ✓ Zvočne dogodke spreminjamo v like in barve <p>OB GLASBI SE GIBAMO IN RAJAMO</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Naši gibi in koraki se ujemajo z glasbo ✓ Pesmi za rajanje <p>Z GLASBO SE IGRAMO</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagajivke in glasbene uganke ✓ S pesmico na počitnice 	<p><i>Musorgski: Ples piščančkov v jajčnih lupinah</i> <i>Mozart: Mala nočna glasba</i> <i>Čajkovski: Hrestač</i></p> <p><i>Glasbene pravljice:</i> <i>Makarovič: Sovica Oka</i> Makarovič: Sovica Oka</p> <p><i>Bartók: Iz dnevnika neke muhe</i></p> <p>Glasbene igre <i>Voglar: Kdo bo prišel iz hiše</i></p>
--	--	--	---	---

3.1.2 Drugi razred

GLASBENE DEJAVNOSTI			PREDLAGANE VSEBINE	
Izvajanje	Ustvarjanje	Poslušanje	Tematskoinformativne	Glasbenoumetniške
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pripevajo in pojejo kratke ljudske in umetne pesmi v ustreznem glasovnem obsegu ✓ ritmično izrekajo kratka otroška besedila; izštevanke, uganke ✓ spremljajo petje z otroškimi glasbili ✓ gibajo se, rajajo ob petju ali ritmični izreki 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ustvarjajo lastne glasbene vsebine ✓ doživljajsko in estetsko poustvarjajo nove pesmi in ritmična besedila ✓ z glasbo zvočno izražajo doživetja in predstave iz okolja ✓ oblikujejo spremljave z glasbili za pesmi in besedila 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zavedajo se zvokov okrog sebe ✓ poslušajo in razlikujejo zvoke in poslušane glasbene primere ✓ ob poslušanju ustvarjalno izražajo svoja doživetja 	<p>V ŠOLI SE UČIMO NOVIH PESMI</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Glasbeni spomini na preteklo šolsko leto in počitnice ✓ Ob petju tudi zaigramo ✓ Pojemo pesmi o jeseni <p>IGRAMO VEDNO VEČ GLASBIL</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Glasbene pravljice in uspavanke ✓ Podarimo si glasbilo ✓ Igramo na zvočila, ki smo jih naredili sami ✓ Obisk v glasbeni šoli ✓ Igramo na Orffova glasbila: paličice, boben <p>GLASBA JE TUDI V MENI</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Izmišljamo si glasbo ✓ Pojemo pesmi o pomladi <p>ZBRANO POSLUŠAMO GLASBO</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Glasba slikarka 	<p>Ljudske pesmi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Petelinček je na goro šel 2. Lisička je prav zvita zver 3. Kako smo lovca pokopali 4. Čuk sedi 5. Igramo se 6. Mladi muzikanti 7. Trobentica <p>Lesjak: Kdo je lumppek Lesjak: Trije lenuhi Adamič: Šolski zvonec Bitenc: Ura Voglar : Bosi in obuti vrabci Kuhar: Goslice Kupper: Enkrat je bil en majhen škrat Šček: Starka zima Pahor: Vrba</p> <p>Besedila za ritmično izreko</p> <p><i>Glasbeni primeri za poslušanje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Gobec: Kresniček</i> ✓ <i>Šivic: Miki pleše</i> ✓ <i>Kogoj: Na ledu</i> ✓ <i>Slov. klavirske skladbe</i> ✓ <i>Musorgski: V kotu, Hrošč</i>

			<p>GLASBENE IGRE</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Posnemamo zvoke ✓ Glasbene uganke ✓ Pesmica, ki jo najraje pojem ✓ Glasba, ki jo najraje poslušam 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Korsakov: Čmrljev let</i> ✓ <i>Debussy: Otroški kotiček</i> <p>Glasbene igre Zvočne uganke</p>
--	--	--	--	--

3.1.3. Tretji razred

GLASBENE DEJAVNOSTI			PREDLAGANE VSEBINE	
Izvajanje	Ustvarjanje	Poslušanje	Tematsko-informativne	Glasbenoumetniške
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pripevajo in pojejo krajše ljudske in umetne pesmi v ustreznem glasovnem obsegu ✓ ritmično izrekajo kratka otroška besedila; izštevanke, uganke ✓ spremljajo petje z otroškimi glasbili ✓ gibajo se, rajajo ob petju ali ritmični izreki 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ doživljajsko in estetsko poustvarjajo nove pesmi in ritmična besedila ✓ z glasbili zvočno izražajo doživetja in predstave iz okolja ✓ oblikujejo spremljave z glasbili za petje in izreke 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ razširjajo zaznavo zvokov iz okolja ✓ poslušajo izbor zvočnih primerov ✓ ob poslušanju ustvarjalno izražajo svoja doživetja 	<p>Z GLASBO V NOVO ŠOLSKO LETO</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Glasbeni spomini ✓ Glasbeni kotiček ✓ Ljudske pesmi – naše veselje ✓ Pripravili bomo pevski nastop <p>ZNAMO IGRATI</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Igramo na lastne inštrumente ✓ Igramo na zvočila, ki so okrog nas ✓ Igramo na Orffova glasbila (ritmična glasbila) ✓ Pojemo in spremljamo z glasbili ✓ Igramo višje in nižje tone <p>POZORNO POSLUŠAMO GLASBO</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Uganke v besedah in zvokih ✓ Melodije so sestavljene iz tonov ✓ Glasba za različna razpoloženja ✓ Ob glasbi praznujemo ✓ Glasbena voščilnica <p>Z GLASBO V PRAVLJICE IN ZGODBE</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Izmišljamo si glasbo za pesmi ✓ Izmišljamo si glasbo za glasbila ✓ Izmišljamo si zvočne uganke, zgodbe in pravljice 	<p>Ljudske pesmi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izidor 2. Jaz sem muzikant 3. Barčica 4. Zajček 5. Petelinček lepo poje <p>Pesek: Ropotulja Luževič: V šolo Oblak: Semafor Slosar: Zimska uganaka Šček: Svatba v gozdu</p> <p><i>Primeri za poslušanje:</i> <i>Pahor: Uganke (Župančič)</i> <i>Grieg: Peer Gynt: V dvorani gorskega kralja</i></p> <p><i>Bach: Veseli razgovor</i></p> <p><i>Glasbene pravljice</i> <i>Škrat Kuzma</i> <i>Prokofjev: Peter in volk</i></p>

			<p>OB GLASBI SE GIBAMO IN RAJAMO</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Naši gibi in koraki se ujemajo z glasbo ✓ Pesmi za rajanje ✓ Zoplešimo kolo <p>Z GLASBO SE IGRAMO</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ustvarimo zvočno sliko ✓ Glasbena vprašanja ✓ Nagajivke in glasbene uganke za prosti čas ✓ S pesmijo na počitnice 	<p><i>Čajkovski: Hrestač</i> <i>Belokranjska: Tribučko kolo</i></p> <p>Avstrijska: Kaj le misli mucka Ljudska: Ob bistrem potoku je mlin</p> <p><i>Jež: Potovanje</i></p>
--	--	--	---	---

3.2 DRUGO TRILETJE

OD GLASBENIH IZKUŠENJ K RAZUMEVANJU TEMELJNIH IZRAZNIH PRVIN, ZAKONITOSTI IN GLASBENOKULTURNIH OKOLIJ

3.2.1 Četrty razred

GLASBENE DEJAVNOSTI			PREDLAGANE VSEBINE	
Izvajanje	Poslušanje	Ustvarjanje	Tematsko-informativne	Glasbenoumetniške
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pojejo enoglasno z instrumentalno spremljavo ali brez nje ✓ ritmično izrekajo in ritmizirajo otroška besedila (izštevankе, uganke) ✓ igrajo na improvizirana lastna, ljudska in Orffova glasbila ✓ z gibanjem in plesom spremljajo petje in izreko 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poslušajo ljudsko in umetno glasbo ✓ poslušajo in razlikujejo pevske glasove ✓ ob poslušanju izražajo svoja doživetja ✓ se navajajo na analitično zaznavo glasbenih vsebin 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ izmišljajo si melodije na dano besedilo ✓ oblikujejo spremljave ✓ likovno, besedno in gibalno izražajo glasbena doživetja 	<p>Z GLASBO DOMA</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Z glasbo doma ✓ Izštevankе ✓ Glasbene uganke <p>Z GLASBO V ŠOLI</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Igre s toni ✓ Vsi smo pevski zbor ✓ Obisk v glasbeni šoli ✓ Inštrumenti v glasbeni šoli ✓ Glasbeni zapisi <p>GLASBA – MOJA DEDIŠČINA</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ljudske pesmi ✓ Ljudska glasbila ✓ Ljudski plesi <p>UMETNA GLASBA</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Glasba skladateljev ✓ Ob glasbi v raznolikosti življenja ✓ Glasba ima svoje oblike 	<p>Ljudske pesmi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sonček sije 2. Adlešičko kolo 3. Marko skače 4. Fse, kaj lazi <p>Jež: Vadbena ura Jeraj: Pevec Haydn: Jesensko listje Kozina: Kekčeva pesem Kozina: Mojčina pesem Pahor: Kje je zvonček</p> <p>Otroška ljudska glasbila</p> <p><i>Saint-Saens: Živalski karneval</i> <i>Levja koračnica (klavir)</i> <i>Kukavica (klarinet)</i> <i>Kokoši in petelin</i> <i>Kenguru (klavir)</i> <i>Okamenine (ksilofon)</i></p>

			<p>GLASBENO GLEDALIŠČE</p> <p>✓ Glasba v filmu ✓ Glasba v gledališču</p> <p>GLASBENA PRAVLJICA</p>	<p><i>Ptičica (flavta)</i> <i>Akvarij (klavir, flavta, godala)</i> <i>Želva (godala)</i> <i>Labod (violončelo)</i> <i>Slon (kontrabas)</i> <i>Oslčki (violini)</i> <i>Pianisti Finale</i></p> <p><i>Ajdič: Finale</i> <i>Glasba iz risank in filmov</i> <i>Rossini: Tatinska sraka</i> <i>Mozart: Čarobna piščal</i></p> <p>Bremenski godci Dukas: Čarodejev vajenec</p>
--	--	--	--	--

3.2.2. Peti razred

GLASBENE DEJAVNOSTI			PREDLAGANE VSEBINE	
Poslušanje	Izvajanje	Ustvarjanje	Tematskoinformativne	Glasbenoumetniške
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poslušajo ljudsko in umetno glasbo ✓ doživljajsko in analitično poslušajo skladbe za različne sestave ✓ ob poslušanju izražajo svoja doživetja 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pojejo enoglasno z instrumentalno spremljavo ✓ ritmično izrekajo in ritmizirajo besedila ✓ igrajo na lastna, Orffova in druga glasbila ✓ plešejo 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ izbirajo različne zvočne barve za izražanje svojih doživetij ✓ ustvarjajo lastne glasbene vsebine ✓ estetsko poustvarjajo nove pesmi in ritmična besedila ✓ likovno, besedno in gibalno izražajo glasbena doživetja 	<p>GLASBENI ZAPISI</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Posebni glasbeni zvoki-toni ✓ V zapisih odkrivamo pesmi ✓ Toni sestavljajo melodijo ✓ Pesem ima besedilo in melodijo ✓ Glasbila igrajo različne tone <p>GLASBENO ŽIVLJENJE, GIB IN PLES</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zaigramo, zaplešimo ✓ Z gibanjem in plesom izrazimo vsebino glasbe <p>Z GLASBO PO SLOVENIJI</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Glasbeno izročilo moje pokrajine ✓ Glasba slovenskih pokrajin 	<p>Ljudske pesmi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Po Koroškem, po Kranjskem 2. Gregčev Peter 3. Jaz pa pojdem na Gorenjsko 4. Gora ta Banerina 5. Drežniška 6. Komar se je oženil 7. Mi pa smo čuli praviti 8. Metliško kolo <p>Prešeren, Premrl: Zdravljica (slovenska himna)</p> <p><i>Srebotnjak:</i> <i>Slovenski ljudski plesi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gorenjska - Koroška - Rezija - Prekmurje <p><i>Pahor: Istrijanka</i></p> <p><i>Godčevska skupina</i></p> <p><i>Novak: Figaro: Poklon fantov in deklet</i> <i>Adamič: Ljubljanski akvareli:</i> <i>Tivolski ribnik</i></p>

			<p>GLASBA SOSEDNIJH IN DALJNIH DEŽEL</p> <p>GLASBENA POPOTNICA</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zapijmo, zaigrajmo in zaplešimo ✓ Najljubše pesmi in skladbe 	<p><i>L. Mozart: Otroška simfonija</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Sallinen: Adagio ✓ Podoknica za Orffove inštrumente ✓ Druzovič: Dobro jutro ✓ Ljudska: Mojster Jaka <p><i>Rojko: Ljubljanski zmaj</i></p>
--	--	--	--	---

3.2.3. Šesti razred

GLASBENE DEJAVNOSTI			PREDLAGANE VSEBINE	
Izvajanje	Ustvarjanje	Poslušanje	Tematsko-informativne	Glasbenoumetniške
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pojejo enoglasne ljudske in umetne pesmi iz domače in tuje glasbene zakladnice ✓ ritmično izrekajo in ritmizirajo besedila ✓ pojejo ali izrekajo besedila ob spremljavi glasbil ✓ igrajo na inštrumente ✓ plešejo 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ estetsko poustvarjajo ✓ oblikujejo melodije, ritmične vsebine ter instrumentalne spremljave ✓ likovno, besedno in gibalno izražajo glasbena doživetja 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poslušajo ljudsko in umetno glasbo ✓ analitično poslušajo skladbe za različne sestave ✓ spremljajo kulturna dogajanja v svojem okolju ✓ zbrano poslušajo izbor skladb iz koncertnega programa ✓ ustvarjajo programske glasbene vsebine 	<p>VOKALNA GLASBA</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pojemo pesmi ✓ S pesmijo v druge dežele ✓ Vsebina in oblika pesmi <p>INSTRUMENTALNA GLASBA</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zvočne barve inštrumentov ✓ Glasbena dela ustvarjajo skladatelji ✓ Poslušamo skladbe za inštrumente <p>IZBIRAJMO GLASBO</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Plesna glasba ✓ Zabavna in popularna 	<p>Ljudske pesmi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O moj preljubi dragi dom 2. Potrkan ples 3. Mojster Jaka 4. Čuk sedi 5. Lepo je pomlad <p>Rogers: DO, RE, MI Orff: Kukavica Brahms: Uspavanka Mozart: Čarobna piščal: Kako to cingljajo Gobec: Čudežna klop Leder.Lesičjek: Pesem od rojstva Foerster: Spak</p> <p><i>Posnetki z Orffovimi inštrumenti</i></p> <p><i>Britten: Vodnik po orkestru</i> <i>Izbor glasbenih posnetkov inštrumentov in instrumentalne glasbe</i></p> <p><i>Strauss</i> <i>The Beatles</i> <i>Slovenska popularna glasba</i> <i>Privšek</i> <i>Kreslin</i></p>

			GLASBENA VSEBINA ✓ Programska glasba ✓ Absolutna glasba	<i>Smetana: Moja domovina: Vltava</i> <i>Grieg: Peer Gynt</i> <i>Čajkovski: Koncert za klavir</i>
--	--	--	--	---

3.3 TRETJE TRILETJE

OD GLASBENIH IZKUŠENJ K RAZUMEVANJU GLASBE IN POZNAVANJU NJENEGA RAZVOJA

3.3.1 Sedmi razred

GLASBENE DEJAVNOSTI			PREDLAGANE VSEBINE	
Poslušanje	Izvajanje	Ustvarjanje	Tematsko-informativne	Glasbenoumetniške
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zbrano poslušajo slovenske ljudske in umetne skladbe ✓ pozorno poslušajo skladbe za različne sestave ✓ poslušano izrazijo v drugi obliki komunikacije: besedno, likovno, gibno 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pojejo pesmi z ljudske in umetne glasbene zakladnice slovenskih pokrajin ✓ pojejo enoglasno ali dvoglasno ob instrumentalni spremljavi ✓ ritmizirajo besedila ✓ igrajo na inštrumente ✓ plešejo ✓ ob petju, izreki in igri oživljajo slovensko plesno izročilo 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ estetsko oblikujejo pevske in instrumentalne izvedbe ✓ z znanimi tonskimi višinami in trajanji ustvarjajo spremljave ✓ z znanimi tonskimi višinami in trajanji ustvarjajo lastne glasbene vsebine 	<p>Z GLASBO SKOZI ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Glasba v davnini <p>GLASBA STARIH ZUNAJEVROPSKIH KULTUR</p> <p>ANTIČNA GLASBENA KULTURA</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zgodovinska pričevanja na Slovenskem <p>GLASBA V SREDNJEM VEKU</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Slovenska pripovedna pesem ✓ Srednjeveška glasbena dediščina ✓ Od enoglasja do ... <p>GLASBA V OBDOBJU RENESANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vokalna glasba 	<p><i>Zvok paleolitske piščali</i> Starodavni ritmi, pesmi in glasbila</p> <p>Glasbeni primeri iz Afrike, Avstralije, Indije, Kitajske, Amerike, ... Indijanska glasba</p> <p><i>Ljudska glasbila: trstenke</i></p> <p>Ljudska pesem: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Riba Faronika ✓ Prelepi mlad vrtnar je bil ✓ Marko skače (v kanonu) </p> <p><i>Gregorijanski koral</i></p> <p>Ljudska pesem: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Prvi rej ✓ Mrtvaška kost </p> <p>Trubar: <i>Minila je že strašna noč</i> <i>Desprez: Čriček</i> <i>Bohorič: Ena otročja pejsam</i></p>

			<p>✓ Instrumentalna glasba</p> <p>GLASBA V BAROKU</p> <p>✓ Skladatelj oblikuje skladbo</p> <p>✓ Največja ustvarjalca glasbenega baroka</p> <p>✓ Priredbe baročnih skladb</p> <p>✓ Slovenska glasbena zapuščina</p>	<p><i>Gallus: Kukavica (Permultos liceat)</i></p> <p><i>Renesančna instrumentalna glasba</i></p> <p><i>Vivaldi: Zima</i> <i>Tartini: Vražji trilček</i></p> <p><i>Händel: Mesija: Aleluja</i> <i>Händel: Ognjemet</i> <i>Bach: Francoska suita št. 5: Gigue</i> <i>Bach: Toccata</i></p> <p><i>Händel: Air</i> <i>Bach: Badinerie</i> ✓ <i>Bach-Pančur: Menuet (odlomek)</i></p> <p><i>Ljudska: Sveti Sintilavdič</i> ✓ <i>Ljudska: Godec pred peklom</i></p> <p><i>Dolar: Baletti a 4</i></p>
--	--	--	---	---

3.3.2 Osmi razred

GLASBENE DEJAVNOSTI			PREDLAGANE VSEBINE	
Poslušanje	Izvajanje	Ustvarjanje	Tematsko-informativne	Glasbenoumetniške
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zbrano poslušajo slovenske ljudske in umetne skladbe ✓ pozorno poslušajo skladbe za različne sestave, različnih vsebin, zvrsti, domačih in tujih skladateljev ✓ vrednotijo predvajana dela 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pojejo ljudske in umetne pesmi ✓ pojejo enoglasno ali dvoglasno ob instrumentalni spremljavi ✓ petju ali ritmični izreki pridružijo ustvarjalni gib ✓ igrajo na inštrumente ✓ ob plesnih skladbah plešejo plese ali se gibajo 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ estetsko oblikujejo pevske in instrumentalne izvedbe ✓ z znanimi tonskimi višinami in trajanji ustvarjajo spremljave ✓ glasbena doživetja, in vsebine izrazijo v drugih medijih 	<p>GLASBENI KLASICIZEM</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dunajska klasika ✓ Instrumentalne glasbene oblike ✓ Opera ✓ Glasba na slovenskih tleh ob sklepu 18. stoletja <p>GLASBENA ROMANTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Prehod v romantiko ✓ Glasbene oblike skladateljev romantike 	<p>Ljudske pesmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Venci veili ○ Sem fantič z zelenega Štajerja ○ Pa se sliš' <p><i>Haydn: Simfonija št. 94: Z udarcem po pavkah</i> <i>Haydn: Godalni kvartet št. 3, Cesarski: 2. stavek</i> <i>Mozart: Mala nočna glasba</i> ✓ <i>Mozart-Maierhofer: Naša mala nočna glasba</i> <i>Beethoven: Simfonija št. 6: Pastoralna</i> ✓ <i>Beethoven: Mrak</i> <i>Mozart: Uvertura</i> ✓ <i>Mozart: Kako to cingljajo</i></p> <p><i>Novak: Figaro: Zdej zapojmo</i> ✓ <i>Novak: Figaro: Zdej zapojmo</i></p> <p><i>Beethoven: IX. simfonija: Finale</i> ✓ <i>Beethoven: Oda radosti (kot himna)</i></p> <p><i>Mendelssohn: Sen kresne noči: Poročna koračnica</i> <i>Schuman: Sanjarjenje</i></p> <p><i>Chopin: Valček št. 6, Minutni valček</i> ✓ <i>Chopin: Pogumni jezdec</i></p>

			<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opera v romantiki ✓ Zavest o glasbi posameznih narodov ✓ Slovenska glasba v 19. stoletju ✓ Romantična zabavna glasba (opereta, valček, polka) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slomšek: Stoji učilna zidana <i>Foerster: Gorenjski slavček: Že priletela ptičica</i> <i>Smetana: Prodana nevesta: Duet Janka in Kecal</i> ✓ ✓ Smetana: Kdor zlate strune brati zna (ali Domača pesem) <i>Verdi: Nabucco: Zbor sužnjev</i> <i>Musorgski: Slike z razstave</i> <i>Dvořak: Simfonija iz Novega sveta: Largo</i> <i>B. Ipavec: Domovini</i> <i>Gerbič: Pojdem na prejo</i> <i>B. Ipavec: Serenada za godala</i> ✓ Foerster: Vsak začetek je težak ✓ Jenko: Lipa zelenela je ✓ Prešeren, Fleišman: Pod oknom ✓ G. Ipavec: Kje so moje rožice <i>Offenbach: Pariško veselje: Polka</i>
--	--	--	--	---

3.3.3 Deveti razred

GLASBENE DEJAVNOSTI			PREDLAGANE VSEBINE	
Poslušanje	Izvajanje	Ustvarjanje	Tematsko-informativne	Glasbenoumetniške
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zbrano poslušajo slovenske ljudske in umetne skladbe ✓ pozorno poslušajo skladbe za različne sestave, različnih vsebin, zvrsti domačih in tujih skladateljev ✓ vrednotijo predvajanja dela 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pojejo program ljudskih in umetnih pesmi iz Slovenije in drugih dežel ✓ pojejo eno ali dvoglasno ob instrumentalni spremljavi ✓ gibljejo se, rajajo ob petju ali ritmični izreki ✓ igrajo na inštrumente ✓ ob plesnih skladbah plešejo ples 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ estetsko oblikujejo pevske in instrumentalne izvedbe ✓ z znanimi tonskimi višinami in trajanji ustvarjajo spremljave ✓ ustvarjajo glasbene projekte ✓ ustvarjajo s pomočjo sodobne tehnologije 	<p>GLASBA 20. STOLETJA</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Glasbeno izražanje vtisov ✓ Znani glasbeni ustvarjalci ✓ Slovenska glasbena ustvarjalnost <p>GLASBA IN NOVE ZVOČNE RAZSEŽNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Uporaba novih zvočnih barv <p>✓ Domovinska glasba</p> <p>GLASBENA SEDANJOST V SLOVENIJI</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Glasbena sedanjost ✓ Glasbena tehnologija ✓ Slovenski glasbeni ustvarjalci ✓ Slovenski glasbeni izvajalci 	<p>Ljudske pesmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Regiment po cesti gre ○ Če študent na rajžo gre ○ Nmau čez izaro ○ Oj, lepo je res na deželi ○ Veseli pastir <p><i>Debussy: Morje</i> <i>Ravel: Bolero</i> <i>Lajovic: Lan</i> <i>Kogoj: Trenutek</i></p> <p><i>Schönberg: Preživeli iz Varšave</i> <i>Stravinski: Cirkuška polka za mladega slona</i> <i>Honegger: Pacific 231</i> <i>Messiaen: Iz kataloga ptic: Vrtna penica</i> <i>Globokar: Cri des Alpes</i></p> <p><i>Kozina: Na svoji zemlji: Finale</i> <i>Copland: Fanfare</i> <i>Pirnik: Smrt v Brdih</i></p> <p><i>Glasba iz risank in filmov</i> Plesna glasba ✓ Avsenik: Slovenija, odkod lepote tvoje</p>

			<ul style="list-style-type: none"> ✓ Glasbene ustanove ✓ Ljudska glasbena zapuščina <p>POPULARNA IN ZABAVNA GLASBA</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zabavna glasba ✓ Izbiram glasbeni spored na radiu ✓ Gledam in poslušam glasbene oddaje na televiziji ✓ Glasbeni kviz ✓ Urejam zvočno zbirko 	<i>Jani Golob: Zreilo je žito</i>
--	--	--	---	-----------------------------------

4 SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA

4.1 SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA PRVO TRILETJE

Učni načrt se po eni strani opira na pozitivne izkušnje pri glasbenem pouku z učenci, kjer je izobraževalni program prilagojen nižjim izobrazbenim standardom, po drugi strani pa se delno povezuje z glasbeno vzgojo v osnovni šoli. Glasbeni pouk je načrtovan kompleksno in prispeva s svojimi dejavnostmi in vsebinami k splošnemu in glasbenemu razvoju učencev. Predmet po svoji naravi omogoča afektivni, psihomotorični, spoznavni, estetski in psihosocialni razvoj. V povezavi z otrokovimi glasbeno-razvojnimi zmožnostmi je treba izvajati vse temeljne glasbene dejavnosti: izvajanje, ustvarjanje in poslušanje. Cilje glasbenega pouka celostno opredeljuje okvirni naslov *Od glasbenih doživetij in igre h glasbenim izkušnjam*. Glasbeni pouk omogoča in zahteva uporabo aktivnih oblik in metod dela. V prvem triletju prevladuje ustvarjalna igra. Pouk naj bo takšen, da bo otrok pozitivne glasbene izkušnje in interese rad vključeval tudi v prosti čas.

V glasbenih vsebinah in dejavnostih je potrebno še posebej poudariti terapevtske cilje, ki so v tem, da pomagajo socializirati, ustvarjajo čustveni kontakt, omogočajo komunikacijo, usmerjajo vedenje, vzbujajo interes, aktivirajo ali pomirjajo, razvijajo motoriko in kakovost izreke. Prevladuje naj ustvarjalna igra.

4.1.1 Izvajanje

Učitelj izbere za vsak razred program pesmi in besedil iz ljudske in umetne ter iz slovenske in svetovne glasbene literature. Upošteva izvedbene možnosti, pestrost, spodbuja otrokovo radovednost. Program zajema enoglasne pesmi in različne spremljave z inštrumenti povezane z gibanjem in plesom. Pri pouku glasbene vzgoje uvajamo igranje na malih glasbilih, katerih tehnika ni prezahtevna. Temeljna metoda je imitacija. Učenke in učenci uporabljajo simbolni slikovni zapis.

4.1.2 Ustvarjalnost

Ustvarjalne dejavnosti so naravna in značilna lastnost vsake umetnosti in tudi glasbenega razvoja. Pomembno je, da jo učitelj ohranja in spodbuja kot temeljno metodo učenja v glasbeni vzgoji. Učenci v ustvarjalnosti sproščajo zvočno domišljijo, učitelj pa jo usmerja k načrtovanim ciljem. Zavedati se mora razsežnosti in možnosti ustvarjalnosti. Njene značilne oblike so:

- *poustvarjalnost*, to je petje ali igranje, ki ga učenec izrazi skozi svoje doživljanje in oblikovanje;
- *glasbena produkcija* so različne ritmične in melodične vsebine, ki jih učenci s petjem in instrumentalno igro ustvarjajo sami;
- *ustvarjalno izražanje* se poraja z glasbeno zaznavo. Učenci skozi ustvarjalno gibanje, rajanje, ples spontano izrazijo glasbena doživetja in zaznane zvočne značilnosti. Poskušajo jih izraziti tudi likovno in besedno.

4.1.3 Poslušanje

Učitelj za izvajanje in poslušanje glasbe izbira program, ob katerem se učenci navajajo na pozorno in zbrano poslušanje. Izbiramo dela umetniške in vzgojne vrednosti iz področja absolutne in programske glasbe, različnih vsebin, sestavov in zvrsti.

4.1.4 Glasbenorazvojni dosežki

Prvo triletje je čas razvoja elementarnih glasbenih sposobnosti. Področje sistematizira glasbene sposobnosti, spretnosti in druga znanja, ki so značilna za posamezna glasbenorazvojna obdobja.

Prvo triletje je skupaj s predšolskim obdobjem čas zorenja elementarnih glasbenih *sposobnosti*, ko se ritmični in melodični posluš v primernem glasbenem okolju spontano razvijata. Tako okolje je treba zagotoviti v šoli, saj je posluš odločilnega pomena za glasbeno udejstvovanje in nadaljnji razvoj glasbenega mišljenja, na temelju katerega uzaveščamo odnose med tonskimi višinami in trajanji. Učencem že v prvem triletju omogočamo izkušnje barvnih in harmonskih sozvočjih, ki jih doživljajo v skupinski instrumentalni igri ter spremljavah. Z ustvarjalno igro glasbenega dopolnjevanja in odgovorov spodbujamo občutek za glasbenooblikovne celote, s pozornim poslušanjem pa razvijamo glasbeni spomin.

Spretnosti se nanašajo na pevsko, govorno in instrumentalno motoriko ter gibno izražanje zvočnih značilnosti. Urimo jih ob izvajanju, posebej pa z didaktičnimi igrami, s katerimi dosegamo voljnost sprejemanja in kontrolirano pozornost. Z njimi dosegamo višjo kakovostno raven izvajanja. To so vaje za pevsko dihanje, telesno sproščanje, pevsko izreko, držo glasbil, oblikovanje in artikulacijo tonov, gibno nakazovanje melodičnih krivulj, metruma, ritma, dinamike.

Med *znanja* prvega triletja spada uporaba preprostejšega glasbenega izrazja in orientacija v slikovnih glasbenih zapisih. Učenci znajo razlikovati zvoke iz okolja in zvoke v glasbi. Razumejo pomen zvočne barve (svetla, temna, prodorna, mehka, barve inštrumentov).

4.1.5 Medpredmetne povezave

V glasbenih dejavnostih in vsebinah je neizčrpen vir korelacij z drugimi področji:

- v besedilih in programski glasbi so najrazličnejše slike iz narave in življenja (spoznavanje okolja);
- pesemski program približuje zakladnico mladinske poezije in utrjuje njene pojme (slovenščina);
- absolutna glasba spodbuja različne čustvene reakcije in razpoloženja, s katerimi lahko vplivamo na situacije v razredu, tako npr. glasba lahko pomirja, aktivira, omogoča stike (vsi predmeti);
- petje ob primerni izvajalski tehniki in estetskem oblikovanju vpliva na kakovost izreke (slovenščina);
- instrumentalna igra in gibanje stopnjujeta otrokovo gibalno spretnost in koordinacijo (športna vzgoja);
- aktivna glasbena zaznava vpliva na kakovost splošnega poslušanja in zbranosti (vsi predmeti);
- glasbena zaznava in doživljanje spodbujata kreativno mišljenje pri vseh predmetih;
- glasba razvija ustvarjalnost v besednem, likovnem in gibno-plesnem izražanju (slovenščina, likovnost, športna vzgoja);
- glasbena zaznava razvija analitično mišljenje;
- zvočni posnetki seznanjajo učence z novo tehnologijo;
- glasba usmerja v glasbene poklice in seznanja z delom v kulturnih ustanovah;
- glasbene dejavnosti vplivajo na zdravo počutje in skrbijo za primerno zvočno okolje (zdravstvena vzgoja, okoljska vzgoja).

V prvem triletju je za predmet predviden največji urni obseg, to je dve uri tedensko v vsakem razredu. Zaradi številnih možnosti za medpredmetne povezave je smiselno, da učitelj razporedi glasbene dejavnosti po posameznih dnevih tedna.

4.1 SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA DRUGO TRILETJE

Glasbena vzgoja se v drugem triletju izvaja v enotah. Določa jih urni fond, ki je v primerjavi s prvim triletjem manjši. Višja raven glasbenih zmožnosti učencev, zahtevnosti glasbenih dejavnosti in vsebin zahtevajo od učitelja nadvse premišljeno pripravo in izpeljavo enot. Učitelji morajo uporabljati aktivne oblike in metode dela.

Glede na to, da je v glasbeni umetnosti povezava ustvarjalnosti, izvajanja in poslušanja nujna in da potrebuje glasbeni razvoj učencev kontinuiteto, je glasbena vzgoja v drugem triletju načrtovana kompleksno po področjih dejavnosti in razvoja.

Ciljno zastavljen učni načrt nakazuje poleg dejavnosti in razvojnih dosežkov tri osnovne vrste glasbenih didaktičnih vsebin.

- Prva je glasbena literatura za izvajanje in poslušanje, ki jo učitelj izbira iz obstoječih zbirk, pesmaric in zvočnih posnetkov.
- Druga vrsta vsebin so različni pojmi, zakonitosti in napotki o glasbi, ki pojasnjujejo glasbeno literaturo in zagotavljajo njeno razumevanje (tonalnost, ritem, glasbeni zapis, oblikovanje).
- Tretja vrsta so podatki o glasbeni kulturi, njeni vlogi in značilnostih, ki se v zaporedju razredov drugega triletja nanašajo na obravnavo glasbenega življenja v učenčevem okolju, v slovenskih pokrajinah in v povezavi Slovenije in tujine.

Didaktične vsebine so med seboj povezane, saj glasbena literatura omogoča neposredno izkustvo. Razumevanje omogočajo glasbene dejavnosti, pojmi, zakonitosti in napotki. Podatki jo umeščajo v kulturno okolje in vrednostni sistem.

4.2.1 Izvajanje

Učitelj skladno z drugo in tretjo vrsto vsebin določi pevski in instrumentalni program, ki ga posreduje v kombinaciji metode imitacije in dela z glasbenimi zapisi. Upošteva načelo individualizacije in učence glede na njihove razvojno-izvajalske zmožnosti vključuje v petje in instrumentalno igro.

4.2.2 Poslušanje

Po kriterijih druge in tretje vrste didaktičnih vsebin izbira učitelj tudi skladbe za poslušanje. Pri postopku se izogiba stereotipnosti in preprečuje pasivno zaznavo. V uvodni motivaciji, poteku skladbe ali zaključni povratni informaciji o poslušanju obogati delo z različnimi in za učence zanimivimi dejavnostmi. Tako lahko zagotovi, da postane glasbeno poslušanje človekova potreba.

4.2.3 Ustvarjalnost

Področje ustvarjalnosti uresničujemo skozi tri osnovne oblike.

- Učitelj spodbudi učence, da sleherno izvedeno vsebino doživljajsko in estetsko *poustvarijo*.
- Učenci ob lastni *glasbeni produkciji* ustvarjajo različne melodične in ritmične spremljave ter glasbene oblike (pesmi, rondo, variacije).
- *Ustvarjalno izražanje ob glasbi* se povezuje z likovno, besedno ali gibalno in plesno dejavnostjo. Raziskave poudarjajo, da so učenci v tem razvojnem obdobju posebej odprti za likovno sporočanje glasbenih vtisov.

4.2.4 Glasbenorazvojni dosežki

4.2.4.1 Sposobnosti

Drugo triletje sovpada z obdobjem zorenja harmonskega posluha. Zaradi tega uvajamo dvoglasje v ljudski pesmi (drugi glas učitelj, inštrument, učenec), s kanoni ter ostinatnimi in bordunskimi spremljavami. Pomembna osnova zanj so elementarni melodični posluh in predhodna zaznavna izkustva o sozvočjih.

V tem obdobju splošne glasbene vzgoje se razvija tudi učenčeva sposobnost zaznave med tonskimi odnosi, trajanji in višinami, kar vpliva na kakovostno raven njegovega ritmičnega in melodičnega posluha. Analiza je omejena le na osnovno orientacijo. Podpira metodo dela z glasbenimi zapisi. Učenčevo glasbeno mišljenje vpliva na kakovost poslušanja, na pozornost, zbranost, glasbeni in splošni spomin. Postopno narašča njegova sposobnost estetskega oblikovanja, za kar so v času njegovega zorenja potrebne izkušnje in spodbude.

4.2.4.2 Spretnosti

Psihomotorične spretnosti, potrebne za vokalno in instrumentalno izvajanje ter gibne odzive na glasbo, se kažejo v drugem triletju dvojno. Ob dobro izbranem izvajalskem programu in didaktičnih postopkih se spretnost izvajanja stopnjuje. Pri dečkih se postopno pojavlja mutacija, ki zahteva zdravo premostitev. Učitelj jo pozorno spremlja in učencem svetuje, kdaj in kako naj posamezniki pevsko sodelujejo, v kriznih obdobjih pa jih usmerja predvsem na instrumentalno igro.

Učitelj stopnjuje spretnosti s krajšimi vajami za sproščanje, pevsko dihanje, oblikovanje tona, pevsko izreko in fraziranje, ki jih logično umešča v posamezne enote. Če so bile v nižjih razredih izvajane v obliki didaktičnih iger, jih tokrat povezujemo z informacijami o higieni glasu in zdravem izvajalskem okolju.

4.2.4.3 Informativna znanja

Učenci:

- prepoznavajo izrazne prvine;
- poznajo okvirno sistematiko izvajalskih sredstev in njihove zasedbe v vokalni, instrumentalni in vokalno-instrumentalni glasbi;
- razumejo temeljno sestavo glasbenih oblik;
- razlikujejo absolutne in programske glasbene vsebine;
- poznajo različne glasbene zvrsti.

Učitelj ob glasbenih izkušnjah posreduje potrebna znanja, ki omogočajo elementarno orientacijo pri izvajanju, poslušanju ali ustvarjalnosti. V drugem triletju se nanašajo na bistvene teoretične pojme, zakonitosti in informacije o glasbeni kulturi. Pomembno je, da jih učitelj ne posreduje kot teoretiziranje in verbalne razlage. Posredujemo jih le vzporedno in ustrezno didaktično obdelane, kar pomeni, da izhajajo iz glasbenega izkustva in obenem usmerjajo v nadaljnjo, bolj osveščeno glasbeno komunikacijo.

4.2.5 Medpredmetne povezave

Skozi glasbene vsebine in dejavnosti izstopajo naslednje povezave z drugimi področji:

- vokalne vsebine odkrivajo jezikovno podobo slovenskih ljudskih pesmi in pesmi slovenskih pesnikov (slovenščina);
- posamezne glasbene vsebine so povezane z naravo, družbenimi okolji, običaji, različnimi izseki iz življenja (naravoslovje, družboslovje);
- glasbene vsebine in dejavnosti spodbujajo likovno, besedno in gibalno-plesno kreativnost (likovna vzgoja, slovenščina, športna vzgoja);
- petje z izvajalsko tehniko in estetskim oblikovanjem je pozitivna govorna spodbuda (slovenščina);
- pozorna glasbena zaznava vpliva na kakovost splošnega poslušanja (vsi predmeti);
- glasbeni pouk ozavešča za zdravo zvočno okolje (zdravstvena vzgoja, okoljska vzgoja).

4.3 SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA TRETJE TRILETJE

V zadnjem triletju je urni fond omejen na eno uro tedensko v posameznem razredu, kar ob bogati glasbeni zakladnici zahteva od učitelja še posebej ekonomično načrtovanje in uresničevanje predmeta. Enote so kompozicije glasbenih dejavnosti, v katerih se prepletajo poslušanje, izvajanje in ustvarjalnost, upoštevajoč učenčev glasbeni, duševni in socialni razvoj. Dejavnosti oživljajo naslednje vsebine in njihovo interakcijo:

- glasbeno literaturo;
- temeljne informacije o značilnostih, zakonitostih in vlogi v glasbeni kulturi;
- iz glasbene literature in njenih značilnosti posredovan razvoj svetovne in slovenske glasbe.

Pristop zahteva glasbeno komunikacijo, ki preprečuje stereotipe v verbalnih razlagah zgodovine.

Učitelji morajo uporabljati aktivne oblike in metode dela. Le tako bodo razvijali glasbene sposobnosti učencev. Učence spodbujamo k sodelovalnemu ustvarjalnemu delu.

Pomembno je uporabljati kakovosten instrumentarij, sodobno vizualno gradivo (prosojnice, videoposnetke), računalniško tehnologijo.

4.3.1. Poslušanje

Osrednji namen splošnega glasbenega pouka v vzgoji poslušalcev glasbenih prireditev in medijskih programov potrebuje aktivno, doživljajsko-analitično poslušanje. Ne prepuščamo ga samodejnosti, saj zahteva sleherno glasbeno delo preišljen postopek, v katerem se zvrstijo motivacija, potek poslušanja ter povratna informacija o doživljanju in zaznanih značilnostih.

V omenjene faze vključujemo različne glasbene in tudi druge spodbude skupaj z zgoščenimi podatki o glasbenem delu, ki pomagajo, da se učenci samostojno vključujejo v poslušanje.

4.3.2. Izvajanje

Izvajanje vsebuje petje in instrumentalno igro. Čeprav se glasbene sposobnosti in spretnosti poglobljajo, pri mladostnikih pevsko dejavnost moti mutacija. Učitelj nadzoruje njihovo pevsko sodelovanje in jih po potrebi v večji meri zaposluje z instrumentalno igro.

Pozitiven odnos do pevskega izvajanja poglobljamo z različnimi načini izvedb, in vsakokratnim poustvarjanjem, ki aktivira doživljanje. To zajema vsakoletni pesemski program in pevsko izvajane odlomke, ki so motivacija za aktivno poslušanje skladb.

Glasbila so sredstvo, ki odpira svet glasbe. Pomembno je, da zanje izberemo dovolj zanimiv in ustrezno zahteven program in ga korektno uresničimo. Igranje mora - tako kot petje - aktivirati doživljanje. Poleg manjšega števila samostojnih instrumentalnih vsebin obsega predvsem spremljave k petju. Učinkovite so tudi motivacijske spremljave za aktivno poslušanje skladb, ki izhajajo iz instrumentacije in so učencem dostopne s posebej prirejenimi partiturami.

4.3.3 Ustvarjalnost

Ob poudarjenih dejavnostih poslušanja in izvajanja je v ospredju ustvarjalno izražanje glasbenih doživetij in predstav v drugih medijih ter poustvarjalnost. V tretjem triletju izstopa sposobnost kreativnega ubesedovanja glasbenih vtisov, sledi likovno sporočanje, gibalno-plesni odzivi pa so večinoma značilni za posameznike. Postopki ne smejo postati stereotipni; učitelj jih v skladu s časovnimi možnostmi načrtuje za posamezne enote in vsebine ter pri tem upošteva individualne interese.

Učenci raziskujejo zvočna sredstva (glasove, šolski instrumentarij) in glasbene oblike. Dosežki so različni zvočni mozaiki in oblikovni deli.

4.3.4 Glasbenorazvojni dosežki

4.3.4.1 Sposobnosti

Če so učenci imeli sistematični glasbeni pouk, v tretjem triletju poglobijo posluš, ki ga izkazujejo z različnimi ravni izvajanja ali zgolj z analitično zaznavo (notranji posluš). Sposobnost analize pri splošni glasbeni vzgoji je omejena na osnovno orientacijo in prepoznavanje odnosov med tonskimi višinami, trajanji ali v sozvočjih.

Glasbeni posluš, izkušnje v pozorni zaznavi, glasbeni spomin, doživljanje in kritičnost postopoma razvijajo estetsko občutljivost, ki se kaže v sposobnosti opazovanja, presoje, oblikovanja in vrednotenja. Tretje triletje razvojno sovпада z obdobji in značilnostmi mladostnikovega zorenja. Pomembno je, da jih ne prezremo, saj so nepogrešljiva osnova za nadaljnji estetski razvoj posameznika.

4.3.4.2 Spretnosti

Razvoj pevske spretnosti ovira pri dečkih mutacija, ki jo mora učitelj nadzorovati in jo pravilno usmerjati v njihov nov glasovni obseg. Petje individualiziramo z izborom pesmi, načini izvedbe, krajšimi vajami za sproščanje in oblikovanje glasu, izvajalsko aktivnost pa uresničujemo tudi z instrumentalno igro. Slednja se s kontinuiteto in sistematiko stopnjuje ter se kaže v spretnosti drobnih koordiniranih gibov in orientaciji na posameznih glasbilih.

4.3.4.3 Informativna znanja

V zadnjem triletju je glasbena vzgoja načrtovana tako, da učenci zaznavna, izvajalska in ustvarjalna izkustva v okviru svetovne glasbene kulture. Spoznajo se z osnovnimi podatki o izvajalskih sredstvih, oblikah, vsebinah, ki so posredovani po progresivni poti in stilnih obdobjih glasbene zgodovine.

Znanja poudarja

- neposredna glasbena izkušnja;
- osnovna orientacija v glasbenih napovedih in udejstvovanju;
- poglobljanje zgodovinskega mišljenja z glasbeno razvojnimi dosežki;
- ustvarjanje glasbenih vrednot, ki so pomembne za slovensko samobitnost.

4.3.5 Medpredmetne povezave

Medpredmetne povezave izvirajo iz glasbenih dejavnosti in vsebin.

4.3.5.1 Dejavnosti

- Petje z izvajalsko tehniko oblikuje zdrav glas ter podpira kvaliteto govora (zdravstvena vzgoja, slovenščina, tuji jeziki).
- Instrumentalna igra razvija spretnost in koordinacijo gibov.
- Dejavnosti spodbujajo splošno naravnost v ustvarjalnost (besedno, likovno in gibno-plesno).
- Pozorna glasbena zaznava vpliva na splošno občutljivost za zvočno okolje in poslušanje (okoljska vzgoja, vsi predmeti).

4.3.5.2 Vsebine

- Besedila pesmi odkrivajo zakladnico ljudske in umetne poezije.
- Glasba je izraz različnih geografskih in družbenih okolij.
- Besedne in programske vsebine izhajajo iz književnosti, izražajo naravo, zgodovinske dogodke, življenjsko okolje, navade, običaje.
- Razvoj glasbene umetnosti je povezan z družbenimi razmerami.
- Glasba je značilni motiv v likovni umetnosti.
- Glasba je povezana s plesno, filmsko in gledališko umetnostjo.
- Glasba je pomembna sestavina medijske vzgoje.
- Izrazne prvine in glasbena sredstva podpirajo razumevanje fizikalno-akustičnih pojavov.

4.4 OBLIKE PREVERJANJA IN OCENJEVANJA

Učitelj ocenjuje dosežke glasbene vzgoje tako, da v skupini sprotno preverja glasbeni razvoj posameznih učencev skozi predvidene dejavnosti pevskega in instrumentalnega izvajanja, aktivnega poslušanja in ustvarjalnosti. Osrednjuje na doživljajsko sprejemanje glasbenih del. Učitelj evidentira in vrednoti dosežke razvoja posameznih glasbenih sposobnosti, spretnosti ter vzporednih informativnih znanj, njegovo odzivnost in interese. V skladu s cilji glasbenega pouka v posameznem razredu in s pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju jih objektivno posreduje v predpisani obliki.

5 KATALOG ZNANJA

5.1 TEMELJNI IN MINIMALNI STANDARDI ZNANJA PO RAZREDIH

5.1.1 Prvi razred

5.1.1.1 Sposobnosti

Učenke in učenci:

- razvijajo ritmični in melodični posluš,
- razvijajo glasbeni spomin,
- prepoznavajo zvočne barve glasbil in pevskih glasov.

5.1.1.2 Spretnosti

V igri:

- urijo izreko zlogov in glasov in se telesno sproščajo,
- sledijo vizualiziranemu glasbenemu zapisu,
- se navajajo na pravilno držo glasbil in sproščeno igranje.

5.1.1.3 Druga znanja

Ob glasbenih dejavnostih in vsebinah:

- usvajajo glasbeni besednjak: pojem, igram, glasbilo, glasba, glasbena spremljava, glasbena prireditev,
- poimenujejo glasbila.

5.1.2 Drugi razred

5.1.2.1 Sposobnosti

Učenke in učenci:

- razvijajo ritmični in melodični posluš,
- prepoznavajo zvočne barve glasbil, pevskih glasov,
- razvijajo glasbeni spomin.

5.1.2.2 Spretnosti

V igri:

- urijo izreko zlogov in glasov,
- se telesno sproščajo,

- navajajo se na pravilno držo glasbil in sproščeno igranje
- sledijo vizualiziranemu glasbenemu zapisu.

5.1.2.3 Druga znanja

Ob glasbenih dejavnostih in vsebinah

- usvajajo glasbeni besednjak:
  - petje, pevski zbor, pesmi (uspavanke, rajalne pesmi),
  - imena glasbil, inštrument, glasbena spremljava,
  - glasbena uganka,
- poimenujejo glasbila na katera igrajo.

5.1.3 Tretji razred

5.1.3.1 Sposobnosti

Učenke in učenci:

- razvijajo ritmični in melodični posluš ter glasbeni spomin,
- prepoznavajo zvočne barve glasbil, pevskih glasov.

5.1.3.2 Spretnosti

V igri:

- urijo izreko zlogov in glasov in se telesno sproščajo,
- se navajajo na pravilno držo glasbil in sproščeno igranje (Orffova glasbila),
- sledijo vizualiziranemu glasbenemu zapisu.

5.1.3.3 Druga znanja

Ob glasbenih dejavnostih in vsebinah:

- se uvajajo v razumevanje glasbenih zapisov ob gibnih in likovnih simbolih,
- razumejo in uporabljajo glasbene pojme: glas, zvok, ton (višji – nižji), melodija, tišina – pavza, igram, glasbilo, inštrument, glasba, glasbena spremljava, koračnica, ples, nagajivka, glasbena pravljica,
- poimenujejo glasbila na katera igrajo, prepoznavajo Orffove in klasične inštrumente.

5.1.4 Četrty razred

5.1.4.1 Sposobnosti

Učenke in učenci:

- razvijajo ritmični in melodični posluš v ustreznem glasbenem obsegu,

- razvijajo glasbeni spomin s posnemanjem motivov ter z gibnimi ali zvočnimi odzivi.

5.1.4.2 Spretnosti

Učenke in učenci:

- uporabljajo vizualizirane glasbene zapise,
- v glasbenih ter gibno-plesnih dejavnostih se telesno in duševno sproščajo,
- širijo individualni glasovni obseg,
- stopnjujejo spretnost v individualnem in skupinskem muziciranju,

5.1.4.3 Druga znanja

Ob glasbenih dejavnostih in vsebinah:

- uporabljajo glasbene zapise,
- usvajajo glasbeni besednjak:
  - petje, pevski zbor, zborovodja, orkester, dirigent, Orffovi inštrumenti, ljudski inštrumenti, skladatelj, skladba,
  - pesmi: uspavanke, izštevank, rajalne igre,
  - pojemo, igramo; glasno-tiho, hitro-počasi, naraščajoče-pojemajoče.

5.1.5 Peti razred

5.1.5.1 Sposobnosti

Učenke in učenci:

- poglobljajo melodični posluš v širšem glasovnem obsegu,
- z izreko izštevank, ugank in rekov poglobljajo ritmične in govorne sposobnosti,
- razvijajo občutek za slovensko homofono petje,
- posnemajo melodične in ritmične motive ter razvijajo glasbeni spomin,
- zaznavajo odnose v lastnostih tonov.

5.1.5.2 Spretnosti

Učenke in učenci:

- v glasbenih ter gibno-plesnih dejavnostih se telesno in duševno sproščajo,
- širijo glasovni obseg,
- stopnjujejo spretnost v individualnem in skupinskem muziciranju,
- poglobljajo estetsko oblikovanje: artikulacija, fraziranje, pevsko izreko, jakost in hitrost izvajanja.

5.1.5.3 Druga znanja

Ob glasbenih dejavnostih in vsebinah:

- razumejo temeljno orientacijo v slikovnih in standardnih glasbenih zapisih,

- se osveščajo za pomen ljudske glasbene dediščine svojega kraja,
- poznajo značilnosti ljudske glasbe in ljudske dediščine slovenskih pokrajin,
- usvajajo glasbeni besednjak: glas, zvok, ton, tišina-pavza, višji-nižji toni, melodija, metrum, koračnica, ples,
- prepoznajo, poimenujejo in uporabljajo Orffove in klasične inštrumente,
- razvijajo spoznanje o glasbenih vrednotah posameznih narodov, ki imajo simboličen pomen (himne).

5.1.6 Šesti razred

5.1.6.1 Sposobnosti

Učenke in učenci:

- razvijajo melodični posluš v ustreznem glasovnem obsegu, uporaba solmizacije,
- razvijajo ritmični posluš, ritmične in govorne sposobnosti,
- izvajajo melodične in ritmične motive ter razvijajo glasbeni spomin,
- razumejo in uporabljajo glasbene zapise.

5.1.6.2 Spretnosti

Učenke in učenci:

- v glasbenih ter gibno-plesnih dejavnostih se telesno in duševno sproščajo,
- širijo individualni glasovni obseg in stopnjujejo kvaliteto pevskega in instrumentalnega izvajanja,
- stopnjujejo spretnost v individualnem in skupinskem muziciranju,
- stopnjujejo orientacijo na melodičnih glasbilih,
- nakazujejo tonske višine in metrum.

5.1.6.3 Druga znanja

Ob glasbenih dejavnostih in vsebinah:

- uporabljajo glasbene zapise,
- razlikujejo ljudsko in umetno glasbo,
- razumejo pojma: glasbena in besedna vsebina,
- razumejo pojma: programska in absolutna glasba,
- poznajo tehnične glasbene medije in zvočne zbirke,
- prepoznavajo in poimenujejo Orffove in klasične inštrumente.

5.1.7 Sedmi razred

5.1.7.1 Sposobnosti

Učenke in učenci:

- uporabljajo melodične in ritmične motive ter poglobljajo glasbeni spomin,
- razvijajo sposobnost estetskega opazovanja, presoje, vrednotenja,
- stopnjujejo sposobnost analitičnega zaznavanja.

5.1.7.2 Spretnosti

Učenke in učenci:

- v glasbenih ter gibno-plesnih dejavnostih se telesno in duševno sproščajo,
- širijo individualni glasovni obseg in stopnjujejo kvaliteto pevskega in instrumentalnega izvajanja,
- stopnjujejo spretnost v individualnem in skupinskem muziciranju,
- stopnjujejo orientacijo v glasbenih zapisih.

5.1.7.3 Informativna znanja

Ob glasbenih dejavnostih in vsebinah:

- usvajajo glasbeni besednjak: glasbeno gledališče-opera, uvodna glasba, dejanje, arija, operni pevec, balet in baletni solist,
- uporabljajo glasbene zapise,
- razvijajo odnos do glasbene kulture,
- poznajo značilnosti glasbenega razvoja,
- poznajo pomembna dela glasbenih ustvarjalcev.

5.1.8 Osmi razred

5.1.8.1 Sposobnosti

Učenke in učenci:

- razvijajo melodični posluš v ustreznem glasovnem obsegu,
- razvijajo glasbeni spomin,
- razvijajo sposobnost zaznave.

5.1.8.2 Spretnosti

Učenke in učenci:

- v glasbenih ter gibno-plesnih dejavnostih se telesno in duševno sproščajo,
- širijo individualni glasovni obseg in stopnjujejo kvaliteto pevskega in instrumentalnega izvajanja,
- stopnjujejo spretnost v individualnem in skupinskem muziciranju,
- stopnjujejo igranje na melodičnih glasbilih.

5.1.8.3 Informativna znanja

Ob glasbenih dejavnostih in vsebinah:

- oblikujejo pevski glas in njegov obseg,

- poznajo pogoje za zdravo petje,
- usvajajo glasbeni besednjak: balet in baletni solist, filmska glasba,
- poznajo pomembna glasbena središča in ustanove,
- poznajo značilnosti glasbenega razvoja,
- razvijajo odnos do tuje in domače glasbene kulture.

5.1.9 Deveti razred

5.1.9.1 Sposobnosti

Učenke in učenci:

- poglobljajo melodični posluš v ustreznem glasovnem obsegu,
- poglobljajo ritmični posluš,
- posnemajo melodične in ritmične motive ter poglobljajo glasbeni spomin,
- poglobljajo pozornost in zbranost.

5.1.9.2 Spretnosti

Učenke in učenci:

- v glasbenih ter gibno-plesnih dejavnostih se telesno in duševno sproščajo,
- širijo individualni glasovni obseg in stopnjujejo kvaliteto pevskega in instrumentalnega izvajanja,
- stopnjujejo spretnost v individualnem in skupinskem muziciranju,
- stopnjujejo orientacijo na melodičnih glasbilih.

5.1.9.3 Druga znanja

Ob glasbenih dejavnostih in vsebinah:

- usvajajo glasbeni besednjak: balet in baletni solist, filmska, popularna glasba,
- poznajo pomembna glasbena središča in ustanove,
- poznajo temeljne značilnosti razvoja glasbene umetnosti,
- razvijajo odnos do slovenske in tuje glasbene kulture,
- poznajo tehnične glasbene medije in zvočne zbirke.

5.2 TEMELJNI IN MINIMALNI STANDARDI ZNANJA OB ZAKLJUČKU TRILETJA

5.2.1 Prvo triletje

Učenci:

- ✓ znajo v skupini ali individualno zapeti izbor ljudskih in umetnih pesmi skladno s svojimi individualnimi sposobnostmi v različnih izvedbah (enoglasno ali ob instrumentalni spremljavi);
- ✓ obvladajo ritmična besedila (izštevanke, uganke);
- ✓ pojejo in igrajo melodične in ritmične motive skladno s svojimi individualnimi sposobnostmi;
- ✓ znajo spremljati pesmi;
- ✓ poznajo poslušane skladbe ter inštrumente po zvočni barvi;
- ✓ razlikujejo zvoke, tone in višino, zvočne barve glasbil ter pevskih glasov;
- ✓ znajo razlikovati pojme: glasno-tiho, hitro-počasi, naraščajoče-pojemajoče;
- ✓ poznajo vsebine kot so uspavanka, izštevanka, nagajivka, koračnica, glasbena pravljica;
- ✓ uporabljajo pojme: skladatelj, izvajalec, pevci, zbor, zborovodja, orkester, dirigent.

Minimalni standard znanja se v pogledu pesemskih vsebin in poslušanih skladb lahko omeji na polovico predpisanega temeljnega znanja. Poudarek je na sprejemanju glasbe in na odzivanju nanjo.

5.2.2 Drugo triletje

Učenci:

- ✓ obvladajo repertoar slovenskih ljudskih ter umetnih pesmi;
- ✓ pesmi izvajajo v skupini ali posamezno, enoglasno ali dvoglasno;
- ✓ igrajo spremljave in skladbe za Orffov instrumentarij;
- ✓ poznajo skladbe domačih in tujih ustvarjalcev;
- ✓ poznajo pevske glasove in glasbila;
- ✓ razlikujejo nekatere sestave: pevske zборе, soliste;
- ✓ poznajo delo ustvarjalcev in poustvarjalcev;
- ✓ vedo, da je glasba urejena v oblikovnih delih in oblikah;
- ✓ poznajo orientacijo v glasbenih zapisih;
- ✓ razlikujejo glasbene zvrsti.

Minimalni standardi se v skladu z razvojem glasbenih sposobnosti pri izvajanju, ustvarjalnosti in zaznavi preverjajo s petjem ali z igro na Orffove inštrumente. V ospredju je doživljajsko poslušanje in sprejemanje glasbene literature.

5.2.3 Tretje triletnje

Učenci:

- ✓ obvladajo repertoar iz slovenske in tuje ljudske ter umetne glasbene literature;
- ✓ igrajo spremljave in skladbe na Orffov instrumentarij;
- ✓ razlikujejo vokalno, instrumentalno in vokalno-instrumentalno glasbo;
- ✓ poznajo različne glasbene zvrsti (ljudsko, umetno, glasbeno-gledališko, filmsko, plesno, popularno glasbo);
- ✓ poznajo glasbene oblike;
- ✓ poznajo značilnosti glasbenega razvoja;
- ✓ poimenujejo stilna obdobja;
- ✓ poznajo dela domačih in tujih ustvarjalcev ter izvajalce.

Minimalni standardi se v skladu z razvojem glasbenih sposobnosti pri izvajanju, ustvarjalnosti in zaznavi preverjajo s petjem in igro na Orffove inštrumente. V ospredju je prepoznavanje in sprejemanje glasbene literature ter odzivanje nanjo.